

## SYLABUS

### VZDĚLÁVACÍ PROGRAM:

### UČITELSTVÍ VŠEOBECNĚ VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ SŠ A 2. STUPNĚ ZŠ

## Obecná didaktika

## KÓD PŘEDMĚTU

[OP2S32006](#)

<b>Garant:</b>	PhDr. Jana Kohnová, Ph.D.
<b>Vyučující:</b>	<b>PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.</b>
<b>Fakulta:</b>	Pedagogická fakulta UK
<b>Pracoviště:</b>	Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství
<b>Akademický rok:</b>	2016/2017
<b>Semestr:</b>	Zimní
<b>Rozsah výuky:</b>	12 hodiny přímé výuky / 8 hodiny samostudia
<b>Způsob výuky:</b>	Kombinované studium
<b>Způsob zakončení:</b>	Zkouška

#### **Cíl předmětu:**

Vytvořit systém poznatků z obecné didaktiky a ukázat jejich význam v pedagogické praxi. Rozvíjet samostatné didaktické myšlení a schopnost chápat didaktiku z hlediska vývoje, změn a pedagogických inovací.

#### **Obsah kurzu:**

- Didaktika, její předmět, vztahy a význam
- Základní kategorie procesu vyučování a jejich vztahy;
- Vzájemný vztah pedagoga a žáků
- Vyučovací metody, organizační formy a prostředky
- Funkce cíle v procesu výuky
- Didaktická transformace učiva, RVP a ŠVP;
- Příprava pedagoga na výuku, didaktická analýza učiva
- Diferenciace a individualizace ve výuce
- Motivace ve výuce
- Hodnocení ve výuce
- Pedagogické inovace v současné škole

**Povinná literatura:**

Skalková, J.: Obecná didaktika, Praha, Grada 2006

Mazáčová, N.: Vybrané problémy obecné didaktiky, Praha, Pedagogická fakulta UK, UPRPŠ, 2014

**Doporučená literatura:**

Časopisy Pedagogika, Pedagogická orientace. Moderní vyučování, Učitelství listy a Učitelství noviny

Kalhous, Z. – Obst. O. a kol.: Školní didaktika, Praha, Portál 2002

Maňák, J.: Nárys didaktiky, Brno, PedF MU, 1995

Mazáčová, N.: Vybrané pedagogické inovace v současné škole, Praha, PedF UK 2008

Skalková, J.: Za novou kvalitu vyučování. Brno, PAIDO 1995

Šimoník, O.: Úvod do didaktiky základní školy. Brno, MSD 2005

Švec, V. a kol.: Praktikum didaktických dovedností, Brno, PF MU 1996

**Požadavky ke zkoušce:****Otázky ke zkoušce**

1. V čem spočívá význam obecné didaktiky pro pedagogickou přípravu učitele?
2. Které problémy současné školy může pomoci řešit didaktika?
3. Vysvětlete výraz „ didaktická transformace učiva“.
4. Co rozumíte pod pojmem didaktická analýza učiva? Objasněte její význam při pedagogické přípravě učitele na výuku.
5. Co je podstatou pedagogické přípravy na výuku?
6. Proč je znalost výukového cíle důležitá pro učitele, proč pro žáka, v čem spočívá motivační význam cíle v učební činnosti žák
7. Jak lze překonávat jednostranně slovní působení ve vyučování současnosti?
8. Jak může učitel v každodenní činnosti rozvíjet aktivitu, samostatnost a tvořivost žáků?
9. Jakou roli hraje hodnocení ve vyučování?
10. Jak lze pedagogicky hodnotit situace, kdy se žáci učí „pro známku“? Může učitel nějak ovlivnit tuto jejich motivační orientaci?
11. V čem spočívá komunikativní a emocionálně motivační dimenze vyučování?
12. Které faktory ovlivňují klima vyučovacího procesu?
13. Objasněte pojem motivace a její roli ve vyučování.

14. Objasněte pojem metoda a její vztah k ostatním prvkům vyučovacího procesu.
15. V čem vidíte pozitivní možnosti a v čem meze metod monologických a dialogických?
16. V čem se liší možnosti uplatnění jednotlivých monologických metod ve vyučování?
17. Které metody považujete za aktivizující?
18. V čem vidíte význam samostatných prací žáků, jaké mají místo v systému vyučovacích metod (ilustrujte na příkladu vašeho aprobačního předmětu)
19. Charakterizujte základní rysy frontálního vyučování, uveďte jeho pozitivní rysy i meze.
20. Charakterizujte základní rysy skupinového a kooperativního vyučování, jeho možnosti a meze.
21. Jak učitel dosáhne toho, aby frontální vyučování nebylo pro žáky stereotypní?
22. Charakterizujte základní rysy projektového vyučování, jeho možnosti a meze.
23. Charakterizujte požadavky na dobrou učebnici.
24. Uveďte příklady didaktických inovativních a soudobých alternativních snah ve vyučování
25. Objasněte východiska a významné pojmy RVP